

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.87.2025
Warszawa, 24 marca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8244 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana posła Jarosława Sachajko oraz Panią posłankę Annę Gembicką w sprawie *masowego zjawiska ignorowania przez kierowców orzeczonego wobec nich przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ad 1-5

Naruszenie sądowego zakazu prowadzenia pojazdów jest przestępstwem określonym w art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.; dalej: k.k.). Zgodnie z tym przepisem:

„Kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu, prowadzenia działalności, zajmowania stanowiska lub wykonywania zawodu lub pracy w organach i instytucjach państwowych i samorządu terytorialnego, a także w spółkach prawa handlowego, w których Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego posiadają bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10% akcji lub udziałów, wykonywania czynności wymagających zezwolenia, które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie, **prowadzenia pojazdów**, wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych, wstępu na imprezę masową, przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, zakazu

kontaktowania się z określonymi osobami, zakazu zbliżania się do określonych osób lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, zakazu posiadania wszelkich zwierząt albo określonej kategorii zwierząt albo nie wykonuje zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany, **podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5**".

Art. 244 k.k. odnosi się do naruszenia wielu różnych nakazów sądowych, a nie wyłącznie do naruszenia zakazu prowadzenia pojazdów. Z tego powodu z formularza statycznego, w którym znajduje się informacja o liczbie skazań z art. 244 k.k. nie można wyodrębnić tylko skazań dotyczących naruszenia zakazu prowadzenia pojazdów.

Biorąc powyższe pod uwagę w załączeniu przekazuję dane statystyczne dotyczące liczby osób osądzonych i skazanych w pierwszej instancji w sądach rejonowych za przestępstwa z art. 244 k.k. (ogółem) oraz art. 180a k.k. za lata 2022-2024.

Dodatkowo, w ww. zestawieniu została ujęta liczba osób, które nie zastosowały się do orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów spośród osób skazanych ogółem w pierwszej instancji w sądach rejonowych na podstawie wszystkich artykułów kodeksu karnego i ustaw szczególnych za lata 2022 – 2024.

Ad 6

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Centralny Zarząd Służby Więziennej, na podstawie Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności ustalono, że:

1) liczba obywateli karę skazanych z art. 244 k.k. w sprawach, w których początek kary nastąpił w latach 2022-2024 kształtuje się następująco:

- a) 2022 r. – 5033,
- b) 2023 r. – 6669,
- c) 2024 r. – 6526.

Trzeba zaznaczyć, że podana ogólna liczba skazanych nie odzwierciedla liczby skazanych, gdzie podstawą faktyczną było „tylko” naruszenie zakazu prowadzenia pojazdów

mechanicznych, ponieważ jak wyjaśniono powyżej art. 244 k.k. ma szerszy zakres przedmiotowy czynów i dotyczy również innych orzeczonych przez sąd zakazów.

2) liczba odbywających karę skazanych z art. 180a k.k. w sprawach, w których początek kary nastąpił w latach 2022-2024 kształtuje się następująco:

- a) 2022 r. – 1956,
- b) 2023 r. – 2461,
- c) 2024 r. - 2291.

Ad 7

Zgodnie z art. 39 pkt 3 k.k. zakaz prowadzenia pojazdów jest środkiem karnym. Nadzór nad większością środków karnych sprawują kuratorzy zawodowi, jednakże Kodeks karny wykonawczy (dalej: k.k.w.) nie powierza bezpośredniego nadzoru nad wykonywaniem zakazu prowadzenia pojazdów kuratorowi sądowemu, jak to ma miejsce np. w przypadku zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak również nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 181a § 2 k.k.w.).

Czynności kuratora zawodowego podejmowane w związku z dozorem czy kontrolą wykonania przez skazanego obowiązków w okresie próby, są szczegółowo uregulowane w rozdziale 2 „Sprawowanie dozoru” i rozdziale 4 „Kontrola wykonania przez skazanego obowiązków w okresie próby” rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie sposobu i trybu wykonywania czynności przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 969 ze zm.).

W przypadku powzięcia informacji o uchylaniu się przez podopiecznego od zakazu prowadzenia pojazdów, kuratorzy zawodowi składają do sądu wnioski odpowiednio o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności (na podstawie 173 § 2 pkt 8 k.k.w. w zw. z art. 75 § 2 k.k.) albo podjęcie postępowania warunkowo umorzonego (na podstawie 173 § 2 pkt 4 k.k.w. w zw. z art. 68 § 2 k.k.). Stosownie do art. 173 § 3 i 4

k.k.w. kurator zawodowy może odstąpić od złożenia odpowiedniego wniosku, ale wtedy powinien udzielić skazanemu lub sprawcy pisemnego upomnienia, w którym wskazuje rodzaj naruszenia oraz informuje go o skutkach niezastosowania się do upomnienia, a odpis upomnienia niezwłocznie przekazuje sądowi.

Ad 8

Zgodnie z art. 182 § 1 k.k.w. w razie orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów, sąd przesyła odpis wyroku odpowiedniemu organowi administracji rządowej lub samorządu terytorialnego właściwemu dla miejsca zamieszkania skazanego. Jeżeli skazany wykonuje zawodowo czynności związane z prowadzeniem pojazdów, o orzeczeniu sąd zawiadamia ponadto bezzwłocznie pracodawcę, u którego skazany jest zatrudniony.

Informację o zakazie prowadzenia pojazdów starosta wpisuje do systemu informacji o pojazdach i kierowcach. W Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (dalej: CEPiK) gromadzone są dane o: osobach, które posiadają uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi, osobach, którym cofnięto uprawnienia, osobach nieposiadających uprawnień, które mają zakaz prowadzenia pojazdów. Dane gromadzone w CEPiK są wykorzystywane przez wiele podmiotów, gdyż są one pomocne w realizacji ich obowiązków, m.in. przez: Policję, Inspekcję Transportu Drogowego, strażę miejskie i gminne, sądy, prokuraturę, komorników sądowych.

Ad 9

Ministerstwo Sprawiedliwości monitoruje skalę zjawiska ignorowania przez kierowców orzeczonego wobec nich przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów i podejmuje odpowiednie działania w ramach właściwości urzędu.

Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Infrastruktury przygotował wspólną propozycję zmian w przepisach dotyczących bezpieczeństwa na drogach.

Propozycja nowej regulacji ma na celu skuteczniejsze zwalczanie przestępstw drogowych, szczególnie tych stwarzających zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Jednym z kluczowych elementów projektowanych zmian jest zaostrzenie sankcji wobec kierowców, którzy łamią sądowe zakazy prowadzenia pojazdów.

Wśród wielu istotnych zmian warto wskazać m.in. na projektowany art. 42 § 1a k.k., który przewiduje rozszerzenie katalogu obligatoryjnego orzekania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych o art. 177 § 2a, 178c § 1 pkt 2 i § 2 k.k. W wyniku zmiany art. 42 § 3 k.k. sąd będzie orzekał dożywotni, a nie czasowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w przypadku popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k., jeżeli czyn sprawcy polegał na niezastosowaniu się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173, którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 lub 2a lub art. 355 § 2 był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

Zgodnie z projektem w art. 43a § 2 k.k. dodany zostanie „art. 178c § 1 i 2 k.k.”. W razie skazania sprawcy za przestępstwo określone m.in. w art. 244 k.k., sąd orzeknie świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych do 60 000 złotych. Projektowany art. 43a § 2 k.k. za złamanie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych przewiduje świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej wynoszące od 10 000 złotych do 60 000 złotych.

Zmieniony zostanie również art. 44b § 1 k.k., zgodnie z którym przepadek pojazdu mechanicznego zostanie orzeczony w razie skazania za przestępstwo określone w art. 178 § 1 lub 1a, art. 178a § 1 lub 4, art. 178c § 1 pkt 2 lub § 2, lub art. 244 jeżeli czyn sprawcy

polegał na niezastosowaniu się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, sąd może orzec przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym.

Przedstawiony projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z poprawą bezpieczeństwa w ruchu drogowym (UD185) 6 lutego 2025 r. został opublikowany na stronie Rządowego Centrum Legislacji (wraz z uzasadnieniem i OSR) i skierowany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania.

Z treścią projektu, jego uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, a także innymi dokumentami, które towarzyszą procesowi legislacyjnemu (w tym ze zgłoszonymi uwagami do projektu) można się zapoznać pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12394306>

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

W załączeniu:

Zestawienie statystyczne